

87970

Sällsynta fåglar i Sverige 1984 — rapport från SOF:s raritetskommitté

PER ALSTRÖM

Här följer den tionde årliga rapporten från SOF:s raritetskommitté (Rk). Den presenterar under 1984 gjorda fynd av sällsynta fågelarter och -raser som har rapporterats till och godkänts av kommittén. Dessutom publiceras några äldre fynd som ej tidigare har publicerats i *Vår Fågelvärld*. En del godkända fynd av rariteter från 1984 har ej tagits med i denna rapport utan återfinns i den s.k. allmänna fågelrapporten (Risberg 1985). Motiven till uppdelningen av arter mellan den allmänna rapporten och raritetsrapporten har behandlats i tidigare rapporter (Svensson 1976, Hedgren 1981). I slutet på denna rapport följer en sammanställning av fynd som har underkänts för publicering.

Rk har hittills för 1984 erhållit ca 315 rapporter om ett något större antal exemplar sällsynta fåglar. Av dessa har ca 220 (ca 70%) godkänts och ca 45 (ca 14%) underkänts, medan övriga ca 45 är bordlagda. Andelen godkända, underkända respektive bordlagda fynd är närmast identisk med fjolårets (jfr Kjellén & Svensson 1984).

Under 1984 påträffades två nya fågelarter för Sverige, nämligen gulnäbbad lira *Calonectris diomedea* och masktörnskata *Lanius nubicus*.

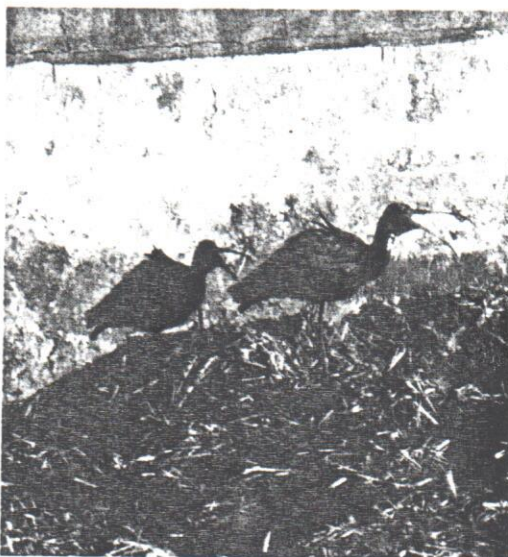
Arter som bedöms av Rk

Rk skall granska och bedöma rapporter om observationer av följande arter och raser:

- 1) Nya arter eller raser för landet.
- 2) Arter eller raser som t.o.m. 1975 observerats färre än 20 gånger i Sverige enligt *Sveriges fåglar* (SOF 1978).
- 3) Nedan uppräknade arter och raser:
Islom, vitnäbbad islom, grålira (hela landet utom Västkusten norr om Kullen i Skåne), mindre lira (hela landet utom Västkusten norr om Kullen), stormsvala, klykstjärtad stormsvala, toppskarv, ägretthäger, ormörn, stäpphök, mindre skrikörn, större skrikörn, stortrapp, brednäbbad simsnäppa, bredstjärtad labb, fjälllabb (hela landet utom i Lappland, Jämtland och Härjedalen), storlabb (hela lan-

det utom Västkusten norr om Kullen), vitvingad trut, stäpphöna, minervauggla, mellanspett, större piplärka, sädesärta (rasen *M.a. yarrellii*), nordsångare, rosenstare och dvärgsparv.

- 4) Övriga observationer av arter/raser som av lokal rapportkommitté bedöms böra hänskjutas till Rk för yttrande, eller som Rk på eget initiativ önskar granska.

Ett av de ovanligaste fynden 1984 — en bronsibis. Också platsen var remarkabel: en dyngstack utanför Enköping!
Foto: Per-Olof Eriksson.

Glossy Ibis.

Några minnesregler för rapportörer

Om du observerat en av de arter som enligt listan ovan behandlas av Rk, så beskriv fågeln/fåglarna så utförligt som möjligt, helst på en raritetsblankett (erhålles från den lokala rapportkommittén eller

Gtl: 1 ex. Hoburgen 31.5 (Tomas Pärt).
Vb: 1 ad. Vännäs mitten av september (Paavo Norberg).

Gyllensparv *Emberiza aureola* (20—1)

Bl: 1 ♂ Utklippan 20—27.5, ringmärkt 20.5 (Dan Zetterström, Bill Zetterström, Stefan Asker).

Förvånansvärt få fynd av denna art i Sverige med tanke på att den häckar så nära som i Finland och att det årligen görs några fynd i Storbritannien.

Svarthuvad sparv *Emberiza melanocephala* (8—4)

Öl: 1 ♀ Ottenby 23—28.5, ringmärkt 24.5 (Tommy Bengtsson, Daniel Green, Jan Pettersson m.fl.).

Gtl: 1 ♂ Hoburgen 29.5. (Torsten Green-Pedersen).

Hl: 1 ♂ ringmärkt Nidingen 5.6 (Uno Unger m.fl.), och ytterligare 1 ♂ ringmärkt samma plats 18.6 (Uno Unger m.fl.).

Högsta årssumman hittills. Tidpunkten på året är normal för denna sena flyttfågel.

Kompletteringar och rättelser från 1983 och tidigare

Accepted records and corrections from the years before 1984

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii*

Hl: 1 ungf./vi.dr. Busör 1.5 1983 (Anders Wirdheim, Lars Blomqvist, Stig Rosén m.fl.).

Gstr: 1 ungf./vi.dr. Iggön 23.10 1983 (Lars Strindberg).

Srm: 1 ex. 2K Strandstuguviken, Nyköping, 27.5 1983 (Jörgen Israelsson).

Stormsvala *Hydrobates pelagicus*

Boh: 1 ex. Hönö 18.10 1983 (Mikael Hake).

Klykstjärtad stormsvala *Oceanodroma leucorhoa*

Sk: 1 ex. Arilds hamn 21.10 1983 (Ulf Färdenfors, Ragnar Hall, Stefan Lithner m.fl.).

Hl: 1 ex. Glommen 11.10 1983 (Johan Wallander).

Ägretthäger *Egretta alba*

Vstm: 1 ex. Björken-Olofsjön 18.4 1983 (Lars Axelsson).

Fågeln kan vara identisk med någon av de övriga fåglarna 1983.

Purpurhäger *Ardea purpurea*

Sk: 1 ex. Flommen 10.8 1983 (Mikael Svensson, Göran Walinder, Gunnar Roos).

Summa tre fynd under året.

Prutgås *Branta bernicla*

Fågel visande västliga rasens (*hrota*) karaktärer:

Öl: 1 ad. Segerstad 4.10 1983 (Tommy Knutsson).

Sammanlagt under 1983 gjordes alltså fem fynd omfattande totalt sex exemplar.

Jungfrutrana *Anthropoides virgo*

Vb: 1 ex. Risön, Degernäs 2.5 1977 (Stefan Ericsson, Henry Ericsson).

Två jungfrutranaor uppehöll sig vid Överkalix, Norrbotten, 15—27.5 1977 (Unger 1977). Det verkar sannolikt att exemplaret vid Degernäs var identiskt med ett av de två vid Överkalix. Fåglarna vid Överkalix ansågs dock vara förymda.

Styltlöpare *Himantopus himantopus*

Öl: 1 ex. Sebybadet, Segerstad, 18.6 1983 (Birger Helge).

Vadarsvala *Glareola pratincola*

Öl: 1 ex. Frösslundamossen 15.5 1983 (Bengt Grandin, Per Svensson).

Stäpphök *Circus macrourus*

Bl: 1 ad. ♂ Torhamns udde 27.9 1983 (Christer Herremo, Arne Tollstam).

Mindre skrikörn *Aquila pomarina*

Sk: 1 ex. Ljungen, Falsterbo, 18.8 1983 (Nils Kjellén m.fl.).

Upl: 1 subad. funnen bildödad vid Hökhuvud ca 15.9 1980 (gm Martin Tjernberg).

Tuvsnäppa *Calidris melanotos*

Nrk: 1 juv. ♀ Aldammen 10.9 1983 (Urban Toresson, Bengt-Erik Sjölander).

Upl: 1 ex. Hjälstaviken 22.9—2.10 1962 (Håkan Delin m.fl.).

Observationen vid Hjälstaviken är tidigare publicerad (SOF 1978), men datum för första observationstillfället var då felaktigt.

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis*

Öl: 1 ex. Södviken 28.5 1983 (Sven Johansson, Jackie Johansson).

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius*

Sk: 1 ex. Falsterbo 19.10 1976 (Per Johan Ulfendahl m.fl.).

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*

Sk: 1 ad. ljus fas Hovs hallar 6.11 1983 (Christian Cederroth).

Vg: 1 subad./ad. Kollandsö, Vänern, 7.10 1979 (Clas Hermansson, Bernt Wilsson, Karl-Eric Gustafsson). Vänernborgsviken 1982: 3 juv. 5.10, 5 juv. 6.10, 8 juv. 7.10,